

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT

**KÄYTTÖSUUNNITELMA 2024 –
TOTEUTUMA 31.12.**

YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT TOIMIALA

1. Toiminta-ajatus ja toimintaympäristö

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa. Se on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioon ottaen valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä.

Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden ja tupakkalain valvonta sekä eläinlääkintähuoltolain mukaiset eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta ja eläinlääkäripalvelut.

Ympäristönsuojelun tarkoituksena on luontoa ja muuta ympäristöä suojelemalla turvata nykyisille ja tuleville kuntalaisille viihtyisä, puhdas ja virikkeellinen ympäristö. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla.

Kemijärvi, Pelkosenniemi, Salla ja Savukoski ovat muodostaneet Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen 1.1.2013 alkaen. Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät on liitetty organisaatioon 1.1.2016 Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken osalta, sekä 1.1.2019 Sallan osalta.

Yhteistoiminnan lähtökohtina ovat kuntalaisille laadullisesti samantasoiset ja samanhintaiset palvelut koko yhteistoiminta-alueella. 1.1.2023 organisaatio siirtyy kahtena erillisenä tulosalueena Kemijärven kaupungin vastuulle.

Vuosi 2024 on toinen toimintavuosi Kemijärven kaupungin organisaatiossa.

2. Kaupunkistrategiasta johdettu konsernitasoinen tavoite – laadukkaat palvelut

Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	TP 2024
Keskeytyksettä ja kohtuullisessa ajassa toimivat palvelut yrityksille ja kuntalaisille.	Allokoidaan resursseja tehokkaasti ja varmistetaan niiden riittävyys.	Rekrytointien onnistuminen. Toimintatilastot. Asiakaspalaute.	Virat on saatu täytettyä. Pieneläinkäynneissä kasvava trendi. Ympäristönsuojelussa on ollut aikapainetta.
Panostus henkilöstön koulutukseen ja ammattitaidon ylläpitämiseen.	Kouluttautumiseen kannustetaan sekä osallistumalla kustannuksiin että mahdollistamalla osallistuminen järjestämällä vapaata työtehtävistä. TA 2025 valmistellessa varaudutaan kh päätöksen mukaisen koulutuskannustimen toteuttamiseen.	Toteutuneet koulutuspäivät kasvavat nykyisestä.	Koulutuksiin osallistuttu enemmän kuin vuonna 2023 (koulutuskorvauslomakkeet vertailussa, +39 %). TAssa 2025 varauduttu koulutuskannustimeen.
Yhteistyön hakeminen naapurialueiden kanssa	Avataan neuvottelut Arktisen lapin ympäristönsuojelun kanssa ympäristönsuojelun yhteistyöstä ja Tunturi-Lapin ja Rovakaaren kanssa eläinlääkäripäivystysyhteistyöstä.	Neuvottelut pidetty kuntien kanssa ja asia edennyt päätöksentekoon.	Neuvotteluja on viranhaltijatasolla pidetty, mutta ne eivät ole edenneet. Eläinlääkintähuoltolain muutos hidastaa osaltaan.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet ja painopisteet	Toimenpiteet	Mittarit	TP 2024
Hyvät palvelut vetovoimatekijänä: Viranomaistehtävien joustava, tehokas ja laadukas hoitaminen.	Resurssien varmistaminen. Asiakkaan tarpeet huomioidaan mahdollisimman hyvin ja yhteydenottoihin reagoidaan mahdollisimman nopeasti, ja vähintään lainsäädännön tai valtakunnallisen ohjelman määräajassa.	Suoritteiden tilastointi, tavoiteaikojen saavuttaminen. Asiakastyytyväisyys. Mahdollisimman vähän häiriötilanteita.	Henkilöstö on tehnyt parhaansa vallitsevissa olosuhteissa. Isoja häiriötilanteita ei ole toimintavuonna ollut (kuten talousvesi, epidemiat, ruokamyrkytykset, ympäristövahingot).
Myönteinen ajattelutapa ja viestintä toiminnan kulmakivenä.	Hyvää työilmapiiriä vaalitaan, työskennellään aktiivisesti yhteyttä ja yhtä pitävänä joukkueena. Työyhteisö osallistuu toiminnan kehittämiseen. Ulkoinen viestintä säännöllistä ja positiivista somekanavassa.	Konfliktien vähäinen määrä ja konflikteihin puuttuminen viivytyksettä. Säännöllinen yhteydenpito ja henkilöstöpalaverit. Somesuoraajien määrä kasvava.	TTL valmennuspäivä pidetty ja yhteisiä pelisääntöjä rakennettu. Työtehtävät ovat hoituneet joustavasti ja jouhevasti yhdessä tehden. Henkilöstöpalavereita pidetty tarvittaessa. Kahdenkeskinen yhteydenpito säännöllistä. Somesuoraajien määrä on kasvanut.
Toiminta on asiakaslähtöistä ja palveluasenne ketterä.	Kehitetään palveluita vastaamaan kuntalaisten tarpeita ja odotuksia ja varmistetaan niiden helppo saavutettavuus.	Asiakaspalautteet. Toimintatilastot.	Päätökset keskitetystä yhteydenottojärjestelmästä eläinlääkintähuoltoon. Pääsääntöisesti myönteinen asiakaspalaute. Kasvava pieneläinasiakasmäärä.

4. Vuoden 2024 tuottavuustoimenpiteet ja -hankkeet

Tuottavuustoimenpide / Hanke	Tulokset	Mittarit/Arviointi	TP 2024
Uuden eläinlääkintähuoltolain jalkauttaminen toimintaan.	Kunnan järjestämisvastuu on määritelty ja tarvittavat hinnoittelutoimet tehty vuoden 2024 loppuun mennessä, mikäli lainsäädäntö niin edellyttää (eduskunta päättää asiasta arviolta keväällä 2024)	Linjaukset ja päätökset ovat valmiina 1.1.2025.	Eduskunta siirsi voimaantuloa vuoden 2026 alkuun, eikä valtakunnallisia ohjeistuksia ole vielä saatu. Toimialajohtaja seuraa aktiivisesti tilanteen kehittymistä mm. osallisena asianomaisissa työryhmissä.
Kemijärven uudet vastaanottotilat	Prosessi etenee suunnitellussa aikataulussa, röntgenlaitteiden osalta STUKin turvallisuusluvat	Tilat röntgenlaitteineen saadaan käyttöön ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana.	Muutto heinäkuussa 2024, turvallisuusluvat saatu ja röntgenlaitteisto käytössä.

	kuntoon laitteiden käyttöönottoa varten.		
Yhtenäiset ja ajantasaiset ympäristönsuojelumääräykset alueen kunnissa.	Määräysten yhtenäistäminen ja päivittäminen aloitetaan heti kun resurssitilanne sen sallii.	Määräykset toiminta-alueen kunnissa hyväksyttävänä vuoden 2025 loppuun mennessä.	Tavoitetta on jouduttu siirtämään vuodella eteenpäin henkilöstötilanteen vuoksi.

5. Toiminnan painopistealueet 2024

Perustehtävästä selviytyminen olemassa olevilla resursseilla. Yhteistyön hakeminen tulevaisuuden toiminnan turvaamiseksi ja sarkymävaran lisäämiseksi. Muuttuvan lainsäädännön jalkauttaminen toimintaan.

TOT. 31.12.

Perustehtävästä on selvitty. Yhteistyön edistymistä hankaloittavat pitkät välimatkat Lapissa sekä tuudittautuminen nykytilaan. Lainsäädännön jalkauttamiseen valtion toimesta vuosi lisääkaa ja ohjeistus puuttuu toistaiseksi.

6. Talouden ja toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2022	TA 2023	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	0	13	12	14	11
Henkilöstömenot €	-20 692	-823 800	-902 911	-923 340	-988 579
Muutos %	-38,1	2111,5	4 264,6	13,4	9,5
Palvelujen ostot €	-449 370	-40 800	-176 391	-193 580	-185 714
Muutos %	12,4	-90,8	-60,7	374,5	5,3
Toimintakate €/asukas	-67,3	-72,0	-78,1	-75,6	-86,0

* TP 2024 vrt. TP 2023 lukuihin

7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tehtävä/Tavoite	Toimenpide	Mittarit/Arviointi	TP 2024
Henkilöresurssien oikein kohdentaminen.	Työmäärän kohtuullistaminen. Resurssien riittämisen varmistaminen. Riittävän levon turvaaminen.	Työmäärän seuranta. Pitämättömien päivystysvapaiden ja ylityösaldojen kertymät hallinnassa. Onnistuneet rekrytoinnit.	Pääsääntöisesti hallinnassa, poislukien esimiestaso ja aika ajoin myös ympäristötarkastajat. Virat täynnä, loppuvuodesta kaikki vakinaisia.
Työskentelyolosuhteet.	Työturvallisuuteen ja työergonomiaan kiinnitetään huomiota.	Tapaturmien, tuki- ja liikuntaelinvaikeuksista johtuvien sairaspotilaalojen määrä.	Ei odottamattomia ja merkittäviä sairaspotilaaloja.

8. Määrärahat

Ympäristöterveyspalvelut	TA+muutos	TP	POIKKEAMA	POIKKEAMA
	2024	2024	€	%
MENOT	-1 264 710	-1 336 810	-72 100	5,7
TULOT	735 330	738 767	3 437	0,5
NETTOMENO	-529 380	-598 043	-68 663	13,0

9. Toimialan käyttötalous

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS	TP
	2022	2023	2023	2024	2024
KÄYTTÖTALOUS					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	0	619 180	662 613	735 330	738 767
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	50	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	5 600	0	0	0
TOIMINTATUOTOT	50	624 780	662 613	735 330	738 767
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-18 322	-823 800	-902 911	-923 340	-988 579
Palvelujen ostot	-404 406	-40 800	-176 391	-193 580	-185 714
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440	-12 400	-10 866	-11 100	-20 783
Avustukset	0	-30 000	-26 956	-25 000	-22 705
Vuokrat	0	-64 050	-85 328	-99 980	-106 679
Muut toimintakulut	-69	-147 730	-9 355	-11 710	-12 351
TOIMINTAKULUT	-423 237	-1 118 780	-1 211 807	-1 264 710	-1 336 810
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-423 187	-494 000	-549 194	-529 380	-598 043

	TP	TA+MUUTOS	TP	TA/KS	TP
	2022	2023	2023	2024	2024
Lautakunta					
MENOT	0	-5 600	0	-13 350	sis. alla oleviin
TULOT	0	5 600	0	13 350	sis. alla oleviin

NETTOMENO	0	0	0	0	sis. alla oleviin
Elintarvikevalvonta ja neuvonta					
MENOT	0	-134 190	-165 403	-146 610	-147 260
TULOT	0	75 320	81 892	91 530	83 556
NETTOMENO	0	-58 870	-83 511	-55 080	-63 704
Terveystensuojelun edistäminen ja valvonta					
MENOT	0	-128 320	-102 001	-135 240	-137 727
TULOT	0	68 500	65 736	82 010	73 638
NETTOMENO	0	-59 820	-36 265	-53 230	-64 089
Tupakkalain valvonta					
MENOT	0	-16 890	-17 928	-16 950	-16 949
TULOT	0	10 350	11 289	13 060	12 090
NETTOMENO	0	-6 540	-6 639	-3 890	-4 859
Eläinlääkintähuolto					
MENOT	-423 237	-564 640	-636 976	-587 880	-679 394
TULOT	50	261 860	281 009	291 310	318 614
NETTOMENO	-423 187	-302 780	-355 967	-295 880	-360 781
Valvontaeläinlääkäripalvelut					
MENOT	0	-64 850	-67 273	-76 970	-74 440
TULOT	0	66 000	70 447	76 970	79 618
NETTOMENO	0	1 150	3 174	0	5 178
Ympäristönsuojelu kehittäminen ja edistämistehtävät					
MENOT	0	-59 650	-86 338	-98 580	-164 086
TULOT	0	35 450	47 735	38 130	91 002
NETTOMENO	0	-24 200	-38 603	-60 450	-73 085
Ympäristönsuojelu luvat ja valvontatehtävät					
MENOT	-47 333	-144 640	-135 887	-189 820	-116 953
TULOT	0	101 700	104 505	128 970	80 249
NETTOMENO	-47 333	-42 940	-31 382	-60 850	-36 704
Toimiala yhteensä					
MENOT	-470 569	-1 118 780	-1 211 807	-1 264 710	-1 336 810
TULOT	50	624 780	662 613	735 330	738 767
NETTOMENO	-470 519	-494 000	-549 194	-529 380	-598 043

- Vuoden 2022 kustannukset ovat maksuosuuksia Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymälle, erittelyä palvelukokonaisuuksittain ei ole tehty vrt. v. 2023-2024.